

Problemy związane ze stażem podyplomowym w trakcie pandemii COVID-19 zgłaszane przez stażystów:

1. Czy kwarantanna wydłuża okres stażu podyplomowego?
2. Czy w związku z przedłużeniem stażu o okres kwarantanny nie będzie można przystąpić do postępowania kwalifikacyjnego na specjalizację?
3. Co ze stażystami w szpitalach przemianowanych na jednoimienne lub gdy w przypadku reorganizacji struktury szpitala zostały zamknięte lub zamieniona na zakaźne niektóre oddziały na których mieli odbywać staż stażyści?
4. Co ze stażem z POZ jeżeli większość ośrodków POZ pracowała wyłącznie w formie teleporad – czy będą zaliczone?
5. Co ze stażystami dentystami – przez długi czas nie realizowali programu stażu ze względu na zamknięcie gabinetów, przedłużenie stażu będzie kłopotliwe bo zwykle takie miejsca akredytowane mają ograniczoną liczbę miejsc i na te miejsca powinni być oddelegowani nowi stażyści tegoroczni – w szpitalach jest łatwiej, zwykle wystarczy powołać dodatkowych kierowników stażu natomiast w pojedynczym gabinecie stomatologicznym trudno zagospodarować podwójną liczbę stażystów i to przez kilka miesięcy?

Odpowiedzi na większość zapytań dostarczają informacje ze strony MZ, które poniżej zamieszczam:

Komunikat w sprawie zasad realizacji stażu podyplomowego w okresie stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii wirusem SARS-CoV-2

02.04.2020

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 znowelizowała m.in. ustawę o zawodach lekarza i lekarza dentysty w zakresie regulacji dotyczących stażu podyplomowego.

W art. 15 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty dodaje się ust. 8a–8d w brzmieniu:

„8a. W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lekarz stażysta może zostać skierowany przez:

1. wojewodę do pracy przy zwalczaniu epidemii na podstawie art. 47 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322 i 374) do podmiotu, w którym odbywa staż albo do innego podmiotu, albo
2. pracodawcę do realizacji innych zadań niż wynikające z umowy o pracę związanej z realizacją stażu podyplomowego jeżeli nie zostanie wydana decyzja, o której mowa w pkt 1.

8b. Zadania, o których mowa w ust. 8a, muszą być dostosowane do poziomu wiedzy i umiejętności kierowanego lekarza stażysty oraz podlegać nadzorowi i kierownictwu lekarza specjalisty wyznaczonego przez kierownika jednostki, do której został skierowany lekarz stażysta.

8c. Na wniosek lekarza stażysty minister właściwy do spraw zdrowia może uznać, w drodze decyzji, okres, w którym lekarz ten nie realizował programu stażu podyplomowego, za równoważny ze realizowaniem tego programu, jeżeli realizował w tym czasie zadania wyznaczone na podstawie ust. 8a.

W związku z wprowadzonymi zmianami sytuacja lekarza stażysty w trakcie epidemii może być następująca:

1. Lekarz może realizować program stażu podyplomowego zgodnie z założeniami.
2. Lekarz, który przebywa na stażu częstokowym może kontynuować szkolenie lub wrócić do jednostki, z którą ma podpisaną umowę o pracę, gdzie kontynuuje szkolenie lub zostaje skierowany do innych zadań na warunkach określonych w art. 15 ust. 8b.
3. W przypadku gdy jednostka, z którą lekarz stażysta ma podpisaną umowę o pracę, zawiesza działalność (np. stomatologia) lub zmienia jej profil (np. szpital jednoimienny) w związku z czym nie jest w stanie ani realizować programu stażu podyplomowego, ani kierować lekarza do innych zadań na podstawie art. 15 ust. 8a pkt 2, staż podyplomowy ulega zawieszeniu do czasu trwania przesłanek zmian organizacyjnych podmiotu leczniczego. W tym czasie lekarz stażysta otrzymuje dotychczasowe wynagrodzenie.

Jednocześnie należy zauważyć, że:

1. W sytuacji udzielenia lekarzowi stażysty dodatkowej opieki nad dzieckiem, w oparciu o przepisy art. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374) staż podyplomowy będzie wydłużony zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentystry z zachowaniem dotychczasowych zasad finansowania. W taki sam sposób będzie przedłużany staż w przypadku objęcia lekarza kwarantanną.
2. W przypadku, gdy na oddziale, w którym pracuje lekarz stażysta zostały wprowadzone zmiany organizacyjne – np. ograniczenie przyjęć, rezygnacja z dyżurów towarzyszących – które miały wpływ na stopień realizacji programu stażu podyplomowego lub z powodu stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii zostało odwołane szkolenie lub staż częstokowy objęty programem stażu podyplomowego, staż podyplomowy zostanie przedłużony z zachowaniem dotychczasowych zasad finansowania. Ministerstwo Zdrowia przygotowuje pilnie w tym zakresie stosowną zmianę ww. rozporządzenia wprowadzając możliwość przedłużenia stażu podyplomowego przez marszałka województwa w porozumieniu z właściwą okręgową radą lekarską w tzw. uzasadnionych przypadkach.
3. Ten sam mechanizm przedłużenia stażu podyplomowego będzie miał zastosowanie, w przypadku gdy lekarz w trakcie stażu podyplomowego, zostanie czasowo przeniesiony na inny oddział lub do innej jednostki, w którym/w której w związku z epidemią istnieje zapotrzebowanie na kadry medyczne. Przy czym należy zwrócić uwagę, że w

tym przypadku decyzja o sposobie postępowania należy do lekarza stażysty. Może on bowiem wystąpić do Ministra Zdrowia z wnioskiem o przedłużenie stażu podyplomowego na dotychczasowych zasadach finansowych lub z wnioskiem o uznanie okresu pracy w trybie art. 15 ust. 8a ww. ustawy na poczet realizacji części stażu podyplomowego.

Jednocześnie należy podkreślić, że lekarz stażysta wykonujący pracę, czy to realizując program stażu podyplomowego, czy też pracując w trybie art. 15 ust. 8a ww. ustawy musi zostać wyposażony przez pracodawcę w środki ochrony osobistej adekwatne do sytuacji w miejscu pracy i w takich okolicznościach nie może odmówić wykonywania świadczeń medycznych, chyba że ograniczenia wynikają z przepisów szczególnych.

Koordynator stażu podyplomowego winien dostosować indywidualny harmonogram stażu do bieżącej pracy danego podmiotu leczniczego lub praktyki lekarskiej przeorganizowanej na potrzeby epidemiczne, tak, by w możliwie jak największym stopniu następowała przez lekarza stażystę realizacja programu. Koordynator zapoznaje stażystów z organizacją pracy w warunkach epidemicznych.

Przy realizacji stażu podyplomowego możliwe jest wykorzystywanie różnych form szkolenia, w tym w trybie online przy wykorzystaniu e-materiałów lub filmów poglądowych dotyczących określonego zakresu szkolenia.

Lekarz stażysta po odpowiednim przeszkoleniu i zabezpieczeniu w środki ochrony osobistej może uczestniczyć w pobieraniu materiału do testów.

Jeżeli jednostka, w której lekarz stażysta odbywa aktualnie staż częstkowy, prowadzi, w związku epidemią, działalność w formie teleporad – np. medycyna rodzinna, lekarz stażysta może uczestniczyć w ich udzielaniu i w ten sposób realizować program stażu podyplomowego.

Lekarz stażysta może udzielać porad, w tym teleporad, jeżeli porady te mają charakter promocji i profilaktyki zdrowia zgodnej z aktualną wiedzą medyczną, higieny, prewencji itd. lub charakter informacyjny, co leży w kompetencji każdego lekarza, w tym lekarza stażysty niezależnie od miejsca ich udzielania. Zakres informacji powinien obejmować stosowanie się do nakazów i zakazów organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej służących zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych oraz konieczności przekazywania wszelkich danych i informacji organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Przypominamy że cudzoziemcy spoza Unii Europejskiej, którzy odbywają staż w trybie umowy cywilno-prawnej (zgodnie z art. 15 ust. 3f ustawy) kontynuują ten staż na zasadach określonych w tej umowie. Natomiast w odniesieniu do cudzoziemców, którzy odbywają staż na zasadach takich jak obywatele Polscy (zgodnie z art. 15 ust. 3e) zastosowanie mają przepisy dotyczące obywateli polskich.

Ponadto lekarz stażysta oddelegowany do pracy w trybie art. 47 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.) pobiera wynagrodzenie niezależnie od formy zatrudnienia (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna) na realizację stażu podyplomowego. Lekarzowi stażyście przysługuje zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Komunikat dla lekarzy i lekarzy dentystów w trakcie stażu podyplomowego, których staż podyplomowy przedłuży się ze względu na sytuację wywołaną stanem epidemii

08.06.2020

Mając na względzie umożliwienie lekarzom i lekarzom dentystom rozpoczęcie szkolenia specjalizacyjnego na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, w którym brałoby udział gdyby nie utrudnienia związane z epidemią, w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2019 r. poz. 602, z późn. zm.) w § 7 dodano ust. 6a i 6b zgodnie, z którymi w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wojewoda może skierować lekarza do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w terminie późniejszym, jednak nie później niż w ciągu 30 dni od dnia zniesienia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jeżeli lekarz zakwalifikowany do odbywania szkolenia specjalizacyjnego nie uzyskał prawa wykonywania zawodu w związku z nieukończeniem w terminie stażu podyplomowego.

Zatem lekarz/lekarz dentysta stażysta, który z powodu epidemii nie ukończy w terminie stażu podyplomowego może złożyć wniosek o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego w postępowaniu kwalifikacyjnym, w którym brałoby udział gdyby nie utrudnienia w realizacji stażu związane z epidemią. Jeżeli lekarz/lekarz dentysta zostanie zakwalifikowany do odbywania szkolenia specjalizacyjnego, a nie uzyskał jeszcze prawa wykonywania zawodu w związku z nieukończeniem w terminie stażu podyplomowego, w celu wydania skierowania do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w terminie późniejszym niż 30 dni od dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego, lekarz/lekarz dentysta informuje wojewodę o braku możliwości rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników postępowania kwalifikacyjnego, gdyż ze względu na sytuację wywołaną stanem epidemii nie uzyskał prawa wykonywania zawodu, w związku z nieukończeniem w terminie stażu podyplomowego. Lekarz/lekarz dentysta powinien jednocześnie poinformować wojewodę o przewidywanym terminie ukończenia stażu i o przewidywanym terminie uzyskania przez niego prawa wykonywania zawodu.

Powyższe rozwiązanie zapewnia lekarzom i lekarzom dentystom, którzy nie ukończą stażu podyplomowego w terminie, możliwość rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego niezwłocznie po zakończeniu przedłużonego stażu podyplomowego, jednocześnie nie pozbawia ich odpowiedniego przygotowania praktycznego niezbędnego do rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego.

Tak więc problem pozostaje właściwie nierozwiązany jedynie w zakresie przedłużenia staży dentystycznych ze względu na ilość miejsc w gabinetach gdzie w przypadku przedłużenia stażu o dłuższy okres liczba stażystów się podwoi.